



Zpr@vodaj ČSSZ

Práce v EU, [str. 1](#) • Další smluvní státy, [str. 2](#) • Nesmluvní státy, [str. 3](#)

Je tu léto, jedu si přivydělat do zahraničí

Léto, prázdniny, čas brigád a přivýdělků, a to také v zahraničí. Jak je to ale s platbami na sociální pojištění, pokud za práci vyrazíte mimo Českou republiku? A jsou nějaké nezbytnosti, které si v takovém případě musíte u ČSSZ vyřídit? Pojďme se na to společně podívat.



Různé státy, různé pracovní podmínky

Při práci v zahraničí může nastat několik situací, které mají vliv na sociální pojištění a přináší k němu jistou souvztažnost. V první řadě je podstatné, zda bude brigádník pracovat ve státech Evropské unie, nebo mimo ni. Dalším důležitým faktorem je příslušnost zaměstnavatele, tedy zda bude brigádník pracovat pro českého zaměstnavatele, nebo zahraničního. Stejně tak nelze opomenout specifika, pokud bude brigádníčit jako osoba samostatně výdělečně činná. V úvahu tedy přichází několik možností s dalšími určujícími aspekty, které si podrobně přiblížíme v následujícím textu.

Práce v Evropské unii

Pokud vykonáváte brigádu v některém z členských států Evropské unie (a také v zemích jako Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko a Velká Británie), určení státu pojištění je řízeno koordináčními nařízeními EU. Při přechodném vyslání z ČR do zahraničí (do 24 měsíců) tak budete nadále podléhat českým právním předpisům, a to při splnění [stanovených podmínek](#). Důležité je



ale oznámit to ČSSZ a požádat o vystavení formuláře A1 CZ.

Asi nejpravděpodobnější variantou je, že budete brigádu vykonávat jen v jednom státě EU.

Pokud vás vyšle pracovat do zahraničí český zaměstnavatel, je jeho povinností to oznámit místně příslušné správě sociálního zabezpečení. Oznámení učiní [podáním žádosti](#) o určení použitelných právních předpisů pro zaměstnance.

Jste-li v Česku osobou samostatně výdělečně činnou (OSVČ) a chystáte se přes léto za prací do jiného státu EU, máte stejnou povinnost, tj. oznámit své vyslání místně příslušné správě sociálního zabezpečení.

pokračování na straně 2...

V takovém případě podáváte žádost pro OSVČ.

Tiskopis žádosti lze vyplnit online po přihlášení do ePortálu ČSSZ s výhodami jako předvyplnění osobních údajů, uložení žádosti apod.

Pokud splňujete podmínky pro setrvání v českém systému, správa sociálního zabezpečení vám vystaví formulář A1 CZ, kterým se budete prokazovat v případě kontroly v místě vyslání.

Jestliže podmínky pro vystavení formuláře A1 CZ nesplňujete, budete podléhat právním předpisům jiného státu EU. To platí i pro situaci, kdy budete činnost v jiném státě EU vykonávat pro zaměstnavatele se sídlem v jiném státě EU. V takovém případě můžete požádat o výjimku z příslušnosti k cizím právním předpisům, na jejíž udělení však není právní nárok.

i **Příklad:** Brigádník je v ČR studentem a po dobu letních prázdnin od 1. 7. do 31. 8. 2025 bude pracovat jako animátor v hotelu ve Španělsku pro českou cestovní agenturu, která ho však nezaměstnává jako zaměstnance, ale vyžaduje, aby činnost vykonával jako OSVČ a zařídil si formulář A1 CZ potvrzující příslušnost k českým právním předpisům. Pokud SVČ v ČR v době do 30. 6. nevykonával, nemá nárok na vystavení formuláře A1 CZ, jelikož nesplňuje podmínky podle čl. 12.2 nařízení (ES) č. 883/2004 (chybí předchozí výkon činnosti OSVČ na



území ČR v době minimálně 2 měsíce před vysláním). Protože bude činnost animátora vykonávat jen ve Španělsku, musí plnit povinnosti v sociálním a zdravotním pojištění vůči španělskému systému sociálního zabezpečení.

Může se ale stát, že budete za prací cestovat napříč Unií a pracovat budete střídavě v různých členských státech – hranice jsou přece jenom otevřené. Pak o tom musíte uvědomit příslušnou instituci členského státu, v němž máte své obvyklé bydliště ve smyslu středu životních zájmů, tj. nemusí být shodné s trvalým bydlištěm. Pokud máte bydliště v Česku, obraťte se na místně příslušnou správu sociálního zabezpečení prostřednictvím žádosti o určení příslušnosti k právním předpisům.

Vydání formuláře A1 CZ, tedy zda budete při výkonu činnosti v zahraničí podléhat českým právním

předpisům, či předpisům jiného členského státu, závisí na splnění podmínek podle nařízení EU.

i **Příklad:** Po dobu letních prázdnin od 1. 7. do 31. 8. 2025 bude brigádník pracovat jako zaměstnanec české cestovní agentury v hotelech v Chorvatsku a ve Slovinsku. Činnost bude vykonávat střídavě v Chorvatsku a ve Slovinsku. V ČR podá žádost o určení použitelných právních předpisů pro zaměstnance. OSSZ mu vystaví formulář A1 CZ potvrzující příslušnost k českým právním předpisům podle sídla českého zaměstnavatele, kterým se bude prokazovat při výkonu činnosti v Chorvatsku a ve Slovinsku. Jeho český zaměstnavatel bude plnit povinnosti v sociálním a zdravotním pojištění vůči českému systému sociálního zabezpečení.

pokračování na straně 3...



Práce ve státech mimo EU (smluvní státy)

Pokud se chystáte na brigádu mimo EU, tj. do státu, se kterým ČR uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, je důležité si uvědomit, že se určení státu pojištění řídí uzavřenou mezinárodní smlouvou. V takovém případě máte též výše uvedené oznamovací povinnosti vůči OSSZ, která určí stát pojištění. Splníte-li podmínky pro setrvání v českém systému, správa sociálního zabezpečení vystaví tzv. bilaterální formulář, kterým se budete při výkonu činnosti v zahraničí prokazovat. Přehled uzavřených dvoustranných smluv s Českem najdete [na webu ČSSZ](#).

Vyřadí-li brigádně pracovat do smluvního státu jako zaměstnanci českého zaměstnavatele, oznámí váš zaměstnavatel tuto skutečnost správě sociálního zabezpečení [podáním žádosti](#) o určení použitelných právních předpisů pro zaměstnance. Správa sociálního zabezpečení posoudí vaši situaci podle příslušné smlouvy.

V případě OSVČ budete postupovat stejně s tím rozdílem, že žádost OSVČ podáte sami za sebe. I v těchto případech můžete vyplnit tiskopis online na ePortálu ČSSZ.

Pokud podmínky pro setrvání v českém systému sociálního zabezpečení jako zaměstnanci splníte, správa sociálního zabezpečení vám vystaví bilaterální formulář podle příslušné smlouvy.

Jestliže podmínky pro vystavení bilaterálního formuláře podle příslušné smlouvy nesplníte, budete podléhat právním předpisům druhého smluvního státu. To platí i pro situaci, kdy budete činnost v jiném smluvním státě vykonávat pro zaměstnavatele se sídlem v tomto jiném smluvním státě. Můžete požádat o výjimku z příslušnosti k těmto



právním předpisům, na jejíž udělení však není právní nárok.

Když budete pracovat souběžně v ČR i v druhém smluvním státě, bude postup podání žádostí stejný (za zaměstnance podává žádost zaměstnavatel, OSVČ sama za sebe).

Nesmluvní státy

Při výkonu práce mimo EU a mimo smluvní státy může nastat několik situací:

- Jako zaměstnanci budete přechodně pracovat v nesmluvním státě pro českého zaměstnavatele. Pokud jste předtím vykonávali zaměstnání na území ČR, pak zůstanete pojištěni v ČR, jelikož za výkon zaměstnání na území ČR se považuje i přechodný výkon práce mimo území ČR, je-li místo výkonu práce trvale v ČR. V případě nesmluvních států nelze vyloučit, že váš zaměstnavatel bude muset plnit povinnosti také podle právních předpisů sociálního zabezpečení tohoto nesmluvního státu.
- Jako zaměstnanci budete pracovat v nesmluvním státě pro zaměstnavatele se sídlem v nesmluvním státě. V takovém případě budete podléhat právním předpisům pouze tohoto nesmluvního státu.
- Jako zaměstnanci budete

pracovat v nesmluvním státě pro českého zaměstnavatele i pro zaměstnavatele se sídlem v nesmluvním státě. Pak ve vztahu k činnosti pro českého zaměstnavatele platí informace uvedené v první odrážce a ve vztahu k činnosti pro zaměstnavatele se sídlem v nesmluvním státě platí informace uvedené v odrážce druhé.

- Pokud budete jako OSVČ vykonávat činnost v nesmluvním státě na základě oprávnění k této činnosti vydaného podle českých právních předpisů, budete z této činnosti účastní v českém systému sociálního zabezpečení. ■

VAROVÁNÍ: Podvodné SMS a weby se vydávají za ČSSZ

ČSSZ stále upozorňuje na podvodné SMS, které jejím jménem vyzývají k návštěvě podvodných webů, jež nabízejí výběr banky pro přihlášení přes bankovní identitu. Jedná se o podvodnou techniku smishing s cílem vylákat z vás citlivé osobní údaje včetně údajů o bankovních účtech a odcizit tak vaše peníze. Podrobnější informace k tématu naleznete [na našem webu](#).